

Νεανικά Άγκυροβολήματα

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΙΕΡΑΠΥΤΝΗΣ ΚΑΙ ΣΗΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΤΕΥΧΟΣ 38ο ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2007

Προλόγισμα

Στὰ δύο προηγούμενα τεύχη ἀναφερθήκαμε ἔνδεικτικὰ σὲ πνευματικὲς παραδόσεις ποὺ εἶναι ξένες πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ οἱ ὁποῖες ἔβαλαν καὶ βάζουν σὲ δοκιμασίαν τὰ ἐκκλησιαστικά μας κριτήρια. Ἡ ἀδυναμία, πολλῶν ἀπὸ ἡμᾶς, νὰ διακρίνουμε τὸ ἀληθινὸ περιεχόμενον τῶν παραδόσεων αὐτῶν, τὸ ὁποῖο συγκρίνομε καὶ ταυτίζομε μερικὲς φορές μὲ τὴν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, θέτει ἓνα σοβαρὸ ἐρώτημα: Ἄν ἡμεῖς ποὺ ζοῦμε στὴν Ἐκκλησίαν δὲν ἔχομε ἐπίγνωση τοῦ λόγου της, πῶς περιμένουμε νὰ πείσουμε τοὺς ἄλλους καὶ κυρίως τοὺς νέους γιὰ τὴν ἀλήθειάν της;

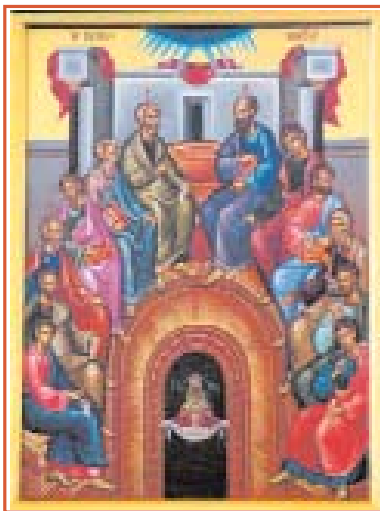
Ἡ Ἐκκλησία δόθηκε σὸ ἀνθρώπινο γένος ὡς ἡ μεγαλύτερη εὐλογία. Ἀποκαλύφθηκε σὲ μᾶς ἓνας τρόπος ζωῆς, ὁ ὁποῖος ταιριάζει σὲ ὑπάρξεις ποὺ πλάστηκαν κατ' εἰκόνα Θεοῦ. Ἡ μετοχή τῶν ἀνθρώπων σ' αὐτὸν τὸν τρόπο ζωῆς μεταφράζεται στὴν καθημερινὴ πράξιν ὡς μετοχή στὴ χαρὰ, στὴν ἀγάπην, στὴν καλοσύνη, στὴ ζωή...

Μάρτυρες ἀληθινοὶ αὐτοῦ τοῦ τρόπου ζωῆς ἦσαν καὶ εἶναι οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀγιότητα εἶναι αὐτὴ ποὺ δίνει τὴς ἀπαραίτητες ἐγγυήσεις γιὰ τὴν πιστότητα τῶν κριτηρίων ποὺ ἔχομε, ὥστε νὰ διακρίνουμε τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὸ ψέμα καὶ κυρίως τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὴν ἀληθοφάνειαν.

Ἡ ἀγιότητα ὅμως δὲν εἶναι ὑπόθεση ἀτομική. Δὲν ἔχει σχέση μὲ τὴν ἀρετὴν, τὴν καλοσύνην καθενὸς ἀπὸ μᾶς. Ἡ ἀγιότητα πηγάζει ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ποὺ εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ μεταγγίζεται σὲ μᾶς ἂν εἴμαστε πραγματικὰ μέλη Της. Ἐμεῖς δὲν ἔχομε τίποτα. Οὔτε ἀρετὴν, οὔτε

γνώσιν, οὔτε ζωὴν, οὔτε κριτήρια ἀλήθειας ἔχομε. Τὰ πάντα ἀνήκουν στὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἡμεῖς σ' Αὐτήν.

Ὅταν, λοιπόν, ἰσχυρίζομαστε ὅτι ἐνεργοῦμε σὸ ὄνομα τῆς Ἐκκλησίας, θὰ πρέπει ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς νὰ ἐπιβεβαιώνεται στὴν πράξιν. Ὁ Λόγος τῆς Ἐκκλησίας

είναι παραμυθητικός, μεταμορφωτικός, θεραπευτικός. Θεραπεύει τις ψυχές και τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων. Σκεφτείτε ἕναν γιατρό ὁ ὁποῖος ἰσχυρίζεται ὅτι ἔχει δώσει τὴν κατάλληλη θεραπευτικὴ ἀγωγή στὸν ἀσθενή του, ἀλλὰ ὁ ἀσθενὴς τελικὰ πεθαίνει. Ἐάν τὸ ἴδιο συμβεῖ καὶ σὲ ὅσους ἀπὸ ἐμᾶς, νομίζουμε ὅτι διαχειριζόμαστε τὴν πνευματικὴ ἔξουσία ποὺ χάρισε ὁ Χριστὸς στὴν Ἐκκλησία Του, ὁ θάνατος δὲν θὰ ἀφορᾷ τὸ σῶμα ἀλλὰ τὴν ψυχὴ. Ἡ ἀλλοίωση, λοιπόν, τῶν ἐκκλησιολογικῶν - θεραπευτικῶν κριτηρίων κάνει τὴν πνευματικὴ μας θεραπευτικὴ ἀγωγή ἀναποτελεσματικὴ.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀλλοίωσης τῶν κριτηρίων αὐτῶν, εἰδικότερα σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς νέους, εἶναι νομίζω καὶ τὸ ἀκόλουθο: Ξέρομε πῶς ἡ συντροφικότητα παίζει, ἴσως, τὸν πρῶτο καὶ κύριο ρόλο στὴ ζωὴ τῶν νέων. Καὶ ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴ φύση τῆς ὑπάρχει ὡς συντροφιά, ὡς κοινότητα, δὲν πείθει τοὺς νέους νὰ βροῦν καταφύγιο σ' αὐτήν. Ἡ ἀποστασιοποίηση αὐτὴ δὲν ὀφεί-

λεται στὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ὀργανώνει συντροφίες νέων καὶ χώρους καταφυγῆς γιὰ νέους, ὅτι δὲν προσπαθεῖ. Ἄπλᾳ δὲν πείθει ἢ δὲν πείθει ὅσο θὰ ἔπρεπε γιατί κάτι ἔχει ἀλλάξει στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο βιώνει αὐτὴ τὴν συντροφικότητα καὶ ἡ εὐθύνη γι' αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ βαραίνει ὅλους ἐμᾶς.

Ἄλλα ὅσα ἀνέφερα πιὸ πάνω τὰ καταθέτω ὄχι γιὰ νὰ προκαλέσω ἐντυπώσεις ἀλλὰ γιὰ προβληματισμὸ γόνιμο καὶ διάλογο. Ἡ ἀλλοίωση τῶν ἐκκλησιολογικῶν κριτηρίων ἐπηρρεάζει τὴ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ποιμαντικὸ καὶ κατηχητικὸ τῆς ἔργου, τὴ λατρεία τῆς, τὴν τέχνη τῆς καὶ κάθε τι ποὺ ἔχει σχέση μὲ τὴ ζωὴ τῆς καὶ τὶς προσδοκίες τῶν νέων παιδιῶν.

Θὰ εἴμαστε εὐγνώμονες (ὄλοι ὅσοι συνεργάζομαστε στὸ περιοδικὸ αὐτό) ἂν, κάποιος ἀπὸ σᾶς ποὺ διαβάζετε αὐτὲς τὶς γραμμές, κάνετε τὸν κόπο νὰ συμμετάσχετε στὸν προβληματισμὸ μας αὐτὸν γράφοντάς μας τὶς σκέψεις σας.

παπα-Νικόλας Ἀλεξάκης

«Μέγα ἐστὶ τό τῆς εὐσεβείας μυστήριον»

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἄναρχη, ἀτελεύτητη, αἰώνια, ὅπως ὁ ἰδρυτὴς τῆς, ὁ Τριαδικὸς Θεός, εἶναι ἄναρχος, ἀτελεύτητος, αἰώνιος. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἄκτιστη, ὅπως καὶ ὁ Θεός εἶναι ἄκτιστος. Ὑπῆρχε πρό τῶν αἰώνων, πρό τῶν ἀγγέλων, πρό τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. «Πρό καταβολῆς κόσμου», λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Εἶναι θεῖο καθίδρυμα καὶ σ' αὐτὴν «κατοικεῖ πᾶν τό πλήρωμα τῆς θεότητος»². Εἶναι ἐκφραση τῆς πολυποικίλης σοφίας τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τό μυστήριον τῶν μυστηρίων. Ὑπῆρξε ἀφανέρωτο καὶ ἐφανερῶθη «ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων»³. Ἡ Ἐκκλησία παραμένει ἀπαρασάλευτη, γιατί εἶναι ριζωμένη στὴν ἀγάπη καὶ στὴ σοφὴ πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

Τὴν αἰώνια Ἐκκλησία ἀποτελοῦν τὰ τρία

πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Στὴ σκέψη καὶ στὴν ἀγάπη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ὑπῆρχαν ἀπ' ἀρχῆς καὶ οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν γεννηθήκαμε τώρα, μέσα στὴν παντογνωσία τοῦ Θεοῦ ὑπῆρχαμε πρό τῶν αἰώνων.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μᾶς ἔπλασε κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσίν Του. Μᾶς συμπεριέλαβε στὴν Ἐκκλησία παρ' ὅτι ἐγνώριζε τὴν ἀποστασία μας. Μᾶς ἔδωσε τὰ πάντα, γιὰ νὰ μᾶς κάνει κι ἐμᾶς θεοὺς κατὰ χάριν καὶ δωρεάν. Ἐν τούτοις ἐμεῖς, κάνοντας κακὴ χρῆση τῆς ἐλευθερίας μας, ἐχάσαμε τό ἀρχέγονον κάλλος, τὴν ἀρχέγονη δικαιοσύνη καὶ ἀποκοπήκαμε ἀπ' τὴν Ἐκκλησία. Ἐξῶ ἀπ' τὴν Ἐκκλησία, μακριὰ ἀπ' τὴν Ἁγία Τριάδα, ἐχάσαμε τὸν Παράδεισο, τό

πάν. Ἐξω, ὅμως, ἀπ' τὴν Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει σωτηρία, δέν ὑπάρχει ζωή. Γι' αὐτό ἡ σπλαγγνική καρδιά τοῦ Θεοῦ-Πατέρα μας δέν μᾶς ἄφησε ἔξω ἀπ' τὴν ἀγάπη Του. Ἄνοιξε γιά μᾶς πάλι τίς πύλες τοῦ Παραδείσου, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων καί ἐφανερῶθη ἐν σαρκί.

Μέ τὴ θεία σάρκωση τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ φανερώθηκε πάλι στοὺς ἀνθρώπους τό προαιώνιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιά τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στόν Τιμόθεο: «Καί ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τό τῆς εὐσέβειας μυστήριον. Θεός ἐφανερῶθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ»⁴. Τά λόγια τοῦ

Ἀποστόλου Παύλου εἶναι λόγια πυκνά σέ νοήματα, θεία λόγια, οὐράνια!

Ὁ Θεός ἐν τῇ ἀπείρῳ ἀγάπῃ Του μᾶς ἔνωσε πάλι μέ τὴν Ἐκκλησία Του στό πρό-

σωπο τοῦ Χριστοῦ. Μπαίνοντας στήν ἄκτιστη Ἐκκλησία, ἐρχόμαστε στόν Χριστό, μπαίνομε στό ἄκτιστον. Καλούμαστε, δηλαδή, κι ἐμεῖς οἱ πιστοί νά γίνομε ἄκτιστοι κατά χάριν, νά γίνομε μέτοχοι τῶν θείων ἐνεργειῶν τοῦ Θεοῦ, νά μποῦμε μέσα στό μυστήριο τῆς θεότητος, νά ξεπεράσομε τό κοσμικό μας φρόνημα, νά ἀποθάνομε κατά «τόν παλαιόν ἄνθρωπον»⁵ καί νά γίνομε ἔνθεοι. Ὅταν ζοῦμε στήν Ἐκκλησία, ζοῦμε τόν Χριστό. Αὐτό εἶναι πολύ λεπτό θέμα, δέν μποροῦμε νά τό καταλάβομε. Μόνο τό Ἅγιον Πνεῦμα μπορεῖ νά μᾶς τό διδάξει.

(Γέροντος Πορφυρίου Κουσοκαλυβίτου Βίος καί Λόγοι, ἔκδ. Ἱερά Μονή Χρυσοπηγῆς Χανίων, σελ. 197-199)

1. Ἐφ. 1,4.

2. Κολ. 2,9.

3. Α' Πέτρ. 1,20.

4. Α' Τιμ. 3,16.

5. Βλ. Κολ. 3,9· Ρωμ.

6,6· Ἐφ. 4,22.

Ἡ συνάντηση τῶν νέων μέ τὴν Ἐκκλησία

Στό προηγούμενο τεῦχος εἶχαμε κάνει λόγο γιά κάποιες τάσεις καί τεχνικές, κυρίως ἀνατολικῆς προέλευσης, πού παρουσιάζονται μέ προσωπεῖο ἀγιότητας καί ζητοῦν ἀποδοχή. Σήμερα θά προσπαθήσομε νά διερευνήσομε τί ζητοῦν οἱ νέοι ἀπό τὴν Ἐκκλησία, ἢ γιατί δέν τό ζητοῦν, καί ἂν ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μέ τόν πλοῦτο καί τὴν παράδοσή της ἀγκαλιάζει αὐτά τά παιδιά, πῶς τά ἀγαλιάζει καί ἂν ἀπαντᾶει στά ἐρωτήματά τους.

Ἐχω τὴν τύχη καί τὴν εὐλογία νά ἐργάζομαι ἀρκετά χρόνια τώρα στή Μέση Ἐκπαίδευση (Γυμνάσιο-Λύκειο-Τ.Ε.Ε.), ὡς καθηγητῆς Θρησκευτικῶν (δέν λέω Θεολόγος, γιατί σύμφωνα μέ τοὺς Πατέρες, εἶναι ἀγιοπνευματικὴ κατάσταση νά εἶναι κανεὶς Θεολόγος). Κυρίως ἐρχόμαστε σέ ἐπαφή μέ παιδιά πού βρίσκονται στήν ἐφηβεία. Στὴν ἐφηβεία τό σημαντικό στοιχεῖο εἶναι ὁ σχηματισμὸς ταυτότητας. Ἡ ρήξη μέ τό παρελθόν δέν ἀποτελεῖ ἰδιοτροπία

τοῦ ἐφήβου, ἀλλὰ μιά ἀναγκαία διεργασία, ὥστε νά βάλει τίς βάσεις γιά τή δική του ταυτότητα. Στήν προσπάθειά του νά σχηματίσει τήν ταυτότητά του, ἔρχεται σ' ἐπαφή μ' ἄλλα παιδιά -τό ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη αὐτό- καί πολλές φορές ἀναγκάζεται νά κάνει πράγματα χωρίς νά τά ἀποδέχεται ἀπόλυτα, γιά νά κοινωνήσει (ἐπικοινωνήσει) μέ τούς ἄλλους. Ἔχει τήν ἀνάγκη νά βρεθεῖ σέ μιά παρέα, μιά συντροφιά.

Ἐπάρχει βέβαια καί ἡ προκλητικότητα τῶν ἐφήβων (ἀντιδραστικότητα, ἔνταση, ἀμφισβήτηση, ρήξη μέ τήν ἐξουσία καί τούς γονεῖς), ἀλλά αὐτά εἶναι δευτερεύοντα. Ἐπομένως ἡ ἐφηβεία εἶναι ἡ ἡλικία πού χαρακτηρίζεται ἀπό ὑπαρξιακή ἀγωνία, ἀφοῦ ὁ ἐφηβος ἔχει νά ἀποφασίσει γιά τήν πορεία τῆς ζωῆς του καί τό νόημά της. Ἡ ἐφηβεία εἶναι ἡ μόνη ἴσως ἡλικία πού τολμάει νά μιλήσει τόσο ἀνοιχτά γιά τόν θάνατο, γι' αὐτό ψάχνει νά βρεῖ τίς ἀπαντήσεις γιά τή ζωή, γιά τό προσωπικό νόημα τῆς ζωῆς.

Στίς συζητήσεις μου μέ τά παιδιά, βλέπω ὅτι τά περισσότερα πού ἀρνοῦνται νά ἔχουν σχέση μέ τήν Ἐκκλησία, ἡ ἀρνηση αὐτή προέρχεται ἀπό κάποια ἀρνητική ἐμπειρία. Βρισκόμαστε σέ μιά περίοδο γενικῆς ὑποβάθμισης, ὅπου ὅμως οἱ νέοι ἔχουν διάθεση ἀναζήτησης. Ἀκόμα καί τό φαινόμενο τῆς ἀρνησης νά ἔρθουν σέ ἐπαφή μέ κόμματα ἢ ὁποιαδήποτε στρατευμένη ἔκφραση -σέ ἀντίθεση μέ παλιά-, εἶναι ἔνδειξη μιᾶς αὐθεντικῆς ἀναζήτησης.

Τήν κατάσταση αὐτή τήν ἐπιτείνει τό κλίμα καταναλωτισμοῦ καί ἐπιδερμικῆς ζωῆς. Ὁ ἀρνητισμός πολλές φορές κρύβει μέσα του μιά οὐσιαστική ἀναζήτηση, πού προσδοκᾷ μιά δική μας ἀναταπόκριση,

πράγμα πού ἐμεῖς στήν Ἐκκλησία, συχνά δέν τό καταλαβαίνομε. Ἡ λανθασμένη μας στάση ἀπέναντι στά παιδιά πού γυρεύουν τήν Ἐκκλησία μέ ἕναν ἐξωτερικό ἀρνητισμό, εἶναι ἡ ἀδυναμία μας νά τά δεχθοῦμε ὅπως εἶναι. Εἶναι τό ἴδιο ὅπως ἕνας ἄρρωστος μπαίνει στό νοσοκομεῖο. Ὁ ἄρρωστος μπαίνει στό νοσοκομεῖο γιά νά γιатρευθεῖ, ὅποιες καί ἂν εἶναι οἱ προϋποθέσεις του.

Ἐάν τηρήσομε αὐτή τή στάση, ἐάν δέν μεταχειριζόμαστε προσωπεῖα, ὑπεκφυγές, ψευδοδιαφημίσεις, τότε ἀνταποκρίνονται θετικά! Αὐτό πού ζητοῦν ἀπό μᾶς εἶναι νά εἴμαστε ἀληθινοί. Εἴμαστε ὅμως ἀληθινοί; Λειτουργεῖ ὅπως πρέπει ἡ Ἐνορία; Εἶναι ἡ ζωή μας μιά μαρτυρία; Πολύ φοβᾶμαι πώς ὄχι, τουλάχιστον στήν πλειοψηφία τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας (Ἱερεῖς, Θεολόγοι κ.λπ.). Ἐχνοῦμε ὅτι τό Εὐαγγέλιο δέν εἶναι ἀφηρημένες ἰδέες, ὑψηλές θεωρίες, ἀπλές καθηκοντολογίες. Εἶναι πρῶτα-πρῶτα ἕνα γεγονός. Ἐνα παρόν. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό ἴδιο «σῶμα ἐκ τῆς σαρκός Αὐτοῦ καί ἐκ τῶν ὀστέων Αὐτοῦ». Ἡ ζωή μας οὔτε μέσα στόν ναό ἢ στό σχολεῖο, δέν εἶναι πιά ἕνας συνεχῆς καί κατάλληλος Εὐαγγελισμός, δηλαδή μετάδοση μιᾶς χαρούμενης εἰδησης, οὔτε εἶναι μιά εἰκονογραφημένη ἔκδοση τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ.

Στή δύσκολη και παραγμένη εποχή μας, έχουμε τεράστιες περιοχές απουσίας του Θεού στον σύγχρονο άνθρωπο και τά προβλήματά του. Άλλα και σέ άλλες περιοχές τῆς κοινωνίας ἢ κάποια παρουσία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τυπική και σκιώδης. Σ' ὅλες αὐτές τίς περιοχές θά πρέπει νά πει ὁ ἄνθρωπος τοῦ Χριστοῦ «ψηλαφήστε με καί δεῖτε, ὅτι τό κήρυγμά μου εἶναι κάτι σαρκωμένο».

Νά φέρει σέ ὅλους καί σέ ὅλα μιά γεύση Χριστοῦ. Αὐτό τό πέρασμα στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, αὐτή ἡ διαρκῆς σύνδεση μέ τήν καινούργια ζωή τῆς Χάριτος, δέν γίνεται προπάντων μέ λόγια. Ὁ διάκονος τοῦ Εὐαγγελίου μπορεῖ νά εἶναι καί «σιωπῶσα παραίνεσις». Ἐνα ἀρχαῖο Ἅγιο, ὅταν τόν ἔβλεπαν ἀπό μακριά ἔλεγαν μέ θαυμασμό: «Ἴδέ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ». Ὅπως ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι μιά ἀνάμνηση τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καί ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νά εἶναι μιά ἀνάμνηση Ἐκεῖνου. Μ' ἄλλα λόγια, τό ἔργο μας δέν εἶναι ἠθικολογία, ἀλλά μνήμη Χριστοῦ. Τήν κάθε σελίδα τοῦ Εὐαγγελίου νά τήν κάνομε παρόν, νά τή βγάζομε ἀπό τό παρελθόν καί νά τή μεταφέρομε στό ἐδῶ καί τώρα.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ Ἐνορίες εἶναι σήμερα ἀφιλόξενες γιά τούς νέους, καί αὐτό φαίνε-

ται ἀπό τό ὅτι ἐνῶ πολλοί δέχονται τή διδαχή, ἕνα πολύ μικρό ποσοστό νέων παραμένουν συνειδητά στήν Ἐκκλησία καί ἀκόμη μικρότερο ποσοστό γίνονται στελέχη τῆς. Καί αὐτό συμβαίνει γιατί δέν ἔχει ἐπαληθευθεῖ βιωματικά ἡ ἐμπειρία μέσα στήν ὅλη ὑπαρξη. Παρόλα αὐτά, ἡ ἐλπίδα μας εἶναι ἡ Ἐνορία.

Στή συνάντηση τοῦ νέου μέ τήν Ἐκκλησία ἔχομε συνάντηση δύο κόσμων. Γιά νά εἶναι ἡ συνάντηση αὐτή οὐσιαστική, ἀπαιτεῖται ἡ ἀναγνώριση τῆς διαφορετικότητας, ἡ ἀνά-

πτυξη κλίματος ἐμπιστοσύνης καί ἐκτίμησης καί ἡ εὔρεση κώδικα ἐπικοινωνίας πού θά ἐπιτρέπει τή μύηση τοῦ νέου στον κόσμο τῆς πίστεως. Ἡ ζωντανή ἐμπειρία τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας ὡς μιά ἠθικιστική ἐκπλήρωση κάποιων κανόνων, ἀλλά ὡς μιά ἄλλη διαφορετική πρόταση νοήματος τῆς ζωῆς, εἶναι αὐτή πού ἀναζωογονεῖ τόν πάσχοντα ἄνθρωπο καί δίνει κίνητρα στον νέο γιά νά ἀσχοληθεῖ μέ τήν Ἐκκλησία.

Γιά νά γίνει ὅμως αὐτό χρειάζεται ἐσωτερική διεργασία, νήψη, προσωπικός ἁγιασμός, προκειμένου νά δώσομε νόημα στή δική μας ζωή καί ἔτσι νά δώσομε νόημα καί στή ζωή τῶν νέων, γιά νά μήν καταφεύγουν μέ τή σειρά τους στίς κακοτοπιές τῶν τεχνικῶν αυτοθέωσης, μέ τά γνωστά καταστροφικά ἀποτελέσματα.

Γεώργιος Ζωγραφήνης

Τό λιμνάκι (δέν εἶναι τυπογραφικό λάθος)

“Ένα λιμάνι εἶναι πάντα μιὰ μεγάλη παρηγοριά. Παρηγοριά χωρίς δεσμεύσεις. Μπορεῖς νὰ μπεῖς, μπορεῖς νὰ βγεῖς, μπορεῖς νὰ κάτσεις, μπορεῖς νὰ φύγεις, μπορεῖς νὰ μιλήσεις, μπορεῖς νὰ σιωπήσεις.

Παίρνεις ἀνάσες, βγάζεις τὸ καπέλο σου, σκουπίζεις τὸν ἰδρώτα σου, πίνεις τὸ καφεδάκι σου, καπνίζεις δυὸ τσιγάρα, ἀλλάζεις δυὸ κουβέντες, λές ἕνα ἀστεῖο, χαμογελάς καὶ μετά... πάλι στὰ βαθιά, στὰ δύσκολα.

Καὶ τὸ παράξενο ποιό εἶναι; “Ότι μέσα ἐκεῖ βρίσκουν καταφύγιο λογιῶν - λογιῶν ἀνθρώπων. “Όλων τῶν χαρακτήρων, τῶν ἡλικιῶν καὶ τῶν δύο φύλλων, ὅλων τῶν ἀποχρώσεων.

Καὶ τὸ πιὸ παράξενο ποιό εἶναι; “Ότι μέσα ἐκεῖ βρίσκουν παρηγοριά καὶ ἀνθρώποι ποὺ δὲν ἔχουν μπεῖ ποτέ. “Ανθρώποι ποὺ βολοδέρνουν μιὰ ζωὴ στ’ ἀνοιχτὰ εἴτε συνειδητὰ, εἴτε ἐπειδὴ τὰ ἔφεραν ἔτσι οἱ περιστάσεις.

-Κι ἐσὺ τί παρηγοριά βρίσκεις; ρώτησα μιὰ φορὰ ἕναν τέτοιο (δὲν εἶχε μπεῖ ποτέ μέσα).

-Καὶ μόνο ἡ ὑπαρξή του μοῦ φέρνει ἀσφάλεια καὶ ἡρεμία.

Καὶ ρώτησα ἕναν ἄλλο ποὺ μπαινόβγαίνε κάθε μέρα.

-Ἐγώ; Τώρα τελευταῖα. Στὰ νιᾶτα μου,

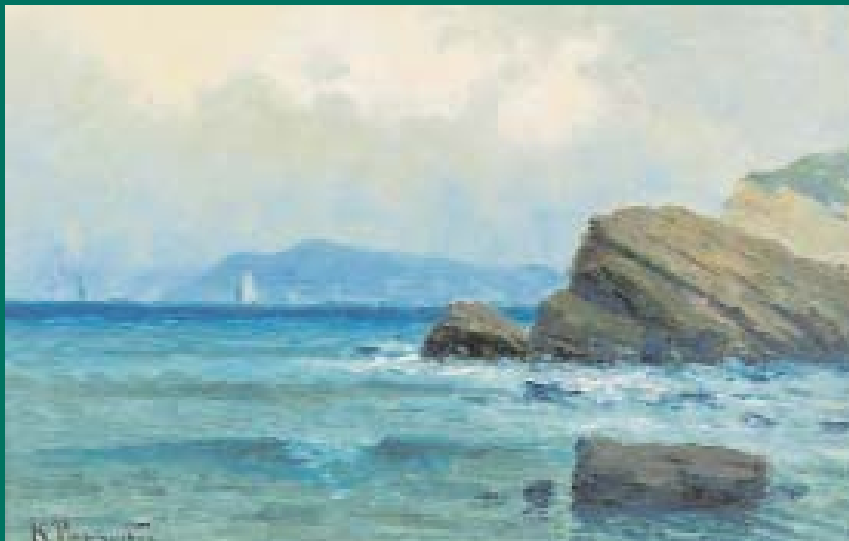
ἤξερα γιὰ τὸ λιμάνι ἀπ’ αὐτὸ τὸ φάρο. Μέσα δὲν εἶχα μπεῖ ποτέ. “Εφαγα πολλὰ στραπάτσα. Θὰ μπορούσα νὰ τὰ ἔχα ἀποφύγει. Δὲν πειράζει, «κάλιο ἀργά... παρὰ ἀργότερα».

Κι εἶδα καὶ ρώτησα κι ἄλλους, κι ἄλλους. “Όλοι εἶχαν νὰ ποῦν γιὰ τὸ λιμάνι. Τὸ λιμάνι τους!

Καὶ τί ἦταν; Μιὰ δεκαριά ποὺ μπαινόβγαίνουν κάθε μέρα. Μιὰ κατοστή μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα. Μιὰ διακοσαριά μιὰ φορὰ τὸ μήνα. Καὶ καμιά ἑξακοσαριά δυὸ φορές τὸ χρόνο. Οἱ ὑπόλοιποι δυὸ τρεῖς χιλιάδες μπορεῖ καὶ καθόλου.

“Όλοι μὰ ὅλοι ὅμως εἶχαν τὸ λιμάνι τους. Τὴν κρυφὴ (οἱ πιὸ πολλοὶ) ἢ φανερὴ παρηγοριά τους.

“Αλλά... τώρα; Ποιό λιμάνι; “Όταν πρέπει νὰ βγεῖς ἀπ’ τὸ λιμάνι γιὰ νὰ βρεῖς ἡρεμία; “Όταν πρέπει νὰ πᾶς πίσω ἀπ’ τὸ μαυρόβραχο τοῦ ἀγριεμένου πελάγου γιὰ νὰ βρεῖς παρηγοριά; “Όταν τὸν ἕνα φάρο τὸν πηγαίνουν στὸ βουνό... καὶ τὸν ἄλλο... τὸν ἄλλο;

προσπαθούσαμε να μὴν πνιγοῦμε).

Τί σχέδια εἶναι αὐτὰ τὰ καινούργια σχέδια; Ποῦ εἶναι ὁ φάρος; Μιὰ χαρὰ ἦταν...

-Ὅχι τὸ δευτερόλεπτα μετὰ ἐσύ, ἔλεγε ὁ πράσι-

Κάθομαι καὶ μερεμετίζω τὴ βάρκα μου ἔξω σὲ μιὰ ἀπόμερη κι ἔρημη ἀμμουδιά. Μακριὰ ἀπ' τὸ λιμάνι. Δὲν τὴ χτυπάει πολὺ ὁ ἀέρας καὶ τὰ κύματα. Ἐξαρτᾶται κι ἀπ' τὸν καιρό. Ἀπὸ ποῦ φυσάει. Γύρω γύρω σπασμένα κοχύλια. Στὶς ἄκρες κάποιοι σωροὶ φύκια ἀπ' τὴν τελευταία τρικυμία. Κάποιοι σκελετοὶ κλαδιῶν γλυμμένοι ἀπ' τὸν ἀέρα καὶ τὴ θάλασσα. Ἕνα καθρόνι μὲ δυὸ σκουριασμένα καρφιά πάνω του εἶναι σφηνωμένο, ποιὸς ξέρει πόσα χρόνια τώρα, στὰ μαῦρα βράχια. Κάπου ἐκεῖ κι ἐγώ. Σιωπηλὸς μὲ τὴ βάρκα μου. Εἶμαι ἓνας τυχερὸς αὐτοεξόριστος.

Μὰ πάλι δὲν ἠσυχάζω. Εἶναι δυνατόν; Δὲ βγαίνει ἀπὸ τὸ μυαλό μου. Δὲν τὸ χωράει ὁ νοῦς μου. Νὰ θαλασσοπνιγώμαστε ἀπ' τὸ πουθενὰ μέσα στὸ λιμάνι; Κι ὁ μπάρμπα Βασιλῆς; Μιὰ βάρκα-μιὰ ζωὴ μακριὰ ἀπ' τὸ λιμάνι στὰ πέλαγα τὰ ἄγρια. Καὶ τώρα νὰ προσπαθεῖ νὰ τὴ σώσει... μέσα στὸ λιμάνι;

-Τί τό ἴθελαι; Μὲ δέκα μπαλώματα μπῆκα στὸ λιμάνι μὲ ἑκατὸ θὰ φύγω.

-Κάνε ὑπομονή (τοῦ λέγαμε ἐκεῖ ποὺ

νος στὸν κόκκινο λαμπτήρα 15'' μετὰ ἐγὼ κι ὅλα πῆγαιναν ρολοί. Συγχρονισμένα, ἤρεμα. Ἐμπαιναν ἔβγαιναν οἱ βάρκες.

Στὴ θαλασσοταραχὴ ἄναβαν μὲ περισσότερη δύναμη, στὴ νηνεμία χαλάρωναν. Πάντα ὅμως ἀναβόσβηναν μὲ τὸν ἴδιο ρυθμό. Τώρα ποῦ πῆγαν;

Κάπου ἐδῶ πρέπει νὰ ἦταν ἡ εἴσοδος τοῦ λιμανιοῦ. Μπαζώθηκε.

Ἀπὸ λιμάνι, λίμνη. Τώρα ἔχουν ἄλλα πράγματα προτεραιότητα.

Πλακόστρωσαν μὲ μάρμαρα τὶς ἐσωτερικὲς προβλήτες, βάλανε φυτὰ, παγκάκια, καλοσυντηρήσανε τοὺς σβησμένους φάρους. Ἄναψαν καινούργιους στὸ βάθος τοῦ λιμανιοῦ. Βάψανε ὑποχρεωτικὰ μὲ φανταχτερὰ χρώματα τὶς βάρκες (τί θὰ πεῖ ὁ κόσμος). Πήρανε καὶ ρίζανε ἐντυπωσιακὰ βεγγαλικά, φωτίστηκε γιὰ λίγο ἡ νύχτα. (Μετὰ ὅμως πάλι νύχτα). Κι ὅλα ὠραῖα. Ὁραῖα... ἀλλά. Ἕνα ἀλλὰ πλανιόταν μέσα στὶς ψυχὲς ὄλων. Κι αὐτῶν ποὺ ἔμπαιναν κι αὐτῶν ποὺ δὲν ἔμπαιναν. Καλὰ ὅλα αὐτά, ὅμως κάτι χάθηκε. Κάτι ὁμορφο ποὺ ὑπῆρχε σὰν

αίσθηση και μόνο. Μια όμορφη αίσθηση που ξεπερνούσε τὰ ὄρια τοῦ λιμανιοῦ. Ἔφτανε μέχρι τὰ φουρτουνιασμένα πελάγη. Τοὺς πιὸ ἀπόμακρους σκελετόβραχους, τὶς πιὸ ἀπόμερες ἀμμουδιές.

Ἄφησα τὴ βάρκα νὰ στεγνώσει.

Μάζεψα μερικὰ κρίταμα γιὰ σαλάτα. Μάζεψα ἕνα τσουβάλι φύκια νὰ φυλάξω τὶς πατάτες. Πῆρα ἕνα κλαδί, τὸ σόλισα σπασμένα κοχύλια. Ξάπλωσα στὴν ἄμμο. Ἄφουγκράστηκα τὸ πέλαγο. Εἶμαι ἕνας τυχερὸς αὐτοεξόριστος.

Ὅμως... ἕνα λιμάνι - κακὰ τὰ ψέματα- εἶναι πάντα μεγάλη παρηγορία. Μπαίνεις μέσα ξεφορτώνεις τὴνπραμάτια σου τὴν καλή καὶ τὴν κακή, λαφρώνεις καὶ ἤρεμεῖς. Ἡμερεύεις.

Βαρκοῦλες τοῦ πελάγου, βαρκοῦλες τοῦ κλειστοῦ λιμανιοῦ. Μὴ φύγετε, μὴ ἀπογοητευτεῖτε. Γυρίστε καὶ κοιτάξτε πρὸς

τὸν παλιὸ ρυθμὸ. Δὲν ἀναβοσβήνει γιὰ τὰ παγκάκια, γιὰ τὰ πλακόστρωτα, γιὰ τοὺς ωραίους τοίχους, τὰ συντηρημένα πετρόχιστα. Ἄναβοσβήνει γιὰ τὰ ἄγρια πελάγη, γιὰ τὶς ἀπόμακρες, χωρὶς ἐλπίδα ἀκτές, γιὰ τὶς βαρκοῦλες ποὺ ἔχουν ἐγκλωβιστεῖ καὶ τὶς τρῶν τὰ παράσιτα.

Εἶναι ἕνας λαμπτήρας ποὺ ἐπιμένει. Ἕνας λαμπτήρας ποὺ εἶναι ἐκεῖ ποὺ πρέπει νὰ εἶναι. Γιατὶ ἐκεῖ εἶναι ἡ εἴσοδος.

Ἐμεῖς ἔχουμε γυρίσει τὴν πλάτη (ὄχι ὅλοι). Τὰ βεγγαλικά εἶναι ἀπ' τὴν ἄλλη. Ὅμως... ἀλήθεια ἀναβοσβήνει! Ἐκεῖ στὴν εἴσοδο, τὴ μόνη εἴσοδο.

Κάτι εἶδα πάλι χτῆς τὸ σούρουπο ἀπὸ τὴν ἔρημη ἀκρογιαλιά μου. Κοιτάξτε!

...πιὸ προσεχτικά! ...τὸν εἶδατε;! Μὴν ἀπογητεύετε, ὑπάρχει! Ὑπάρχει γιὰ ὅλους.

Στέλιος Χατζάκης